

Naročnina doma na skü-
pni naslov mesečno 2 D,
na posameznega 2 Din.
50 par.

V inozemstvo 6 Din, ali
z M. Listom, M. Ograče-
kom i kalendarom 8 Din.
50 para., letno 100 Din.
Plačati se mora bar me-
sečno naprej.
Štev. položnice 11806.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

N
Majstrova ul. 3.

G. Milač Simon prof.

MO

Maribor

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensov-
cih, Slov. Krajina.

vsaka reč 5 Din.,
oglasi do 10 reči 5 Din.,
više vsaka reč 1 D. 50 p.
Popiust po dogovori.

Namen Novin je: 1) z zagovorom Pravice tolažiti Srce Jezušovo, i 2) z čistimi dohodki podpirati siromake Sv. Ivan Bosko, pomagaj nam oba doseči!

Politika i poštenost

Velko odgovornost bodo nosili pred zgodovinov tisti, ki so povzročili svetovno bojno. Kelko nevol i skuz je povzročila ta strašna zabloda človečanstva. I hasek pa sad toga groznoga trpljenja? Što ga je meo? Nieden narod, niedenis država, niedenis vladar; samo nekaj bojnih dobičkarov i odiračov. Zato pa je na milijone siromakov i pohablencov. Da, strašna odgovornost čaka pred Bogom i svetom tiste, ki so bojno povzročili.

Što je kriv te strašne morije? Nekši nemški pesnik je v ognji svetovne bojne vmirajoči izpovedao sledeće reči: „Što je kriv bojne? — Jaz, — ti, mi vsi!“ Vojske je kriva človeča slabost, človeča nepoštenost, posebno nepoštena politika. Vojsko so zakrivali brezverski modroslovni i politični navuki novejši i starejši dobe, ki včijo, da v politiki ne trbe pitati: ka je pravično, liki samo, ka je hasnovito, ne: ka je dovoljeno, liki: ka je mogoče, ne: ka je pošteno, liki: ka mi zagotavlja uspeh.

Prvi, ki je tak včio, je bio Italijan Makiaveli (Machiavelli 1469-1527). On je včio: cio politike je meč, vsakše sredstvo ki služi tomi cili, je opraviljeno. Gda se ide za hasek domovine, se ne sme vpoštovati ne pravica i ne krivica, ne počutje i ne strogost, ne čast i ne sramota, zapostaviti se mora vsakši drugi pogled i udejstviti to, ka reši domovino i zagotovi njeno neodvisnost. Samo tisti knezi, pravi Makiaveli, so postali v človečoj zgodovini veliki i mogočni, ki so se ne brigali ne za vernost, ne za vero i so znali druge odirati i znoriti, dočim so drugi, ki so se držali svoje oblube, nazadüvali. Ti napačni nazori so za tiste, ki majo v rokaj moč i vladu, silno zapelivi i nevarni; vej upravičujejo i davlejo tak rekoč pravno podlagu vladodžnosti, lakomnosti, krivici, skratka vso moč i pravico davlejo vladajočemi, močnejšemi, jemlejo pa jo podložniki, slabjšemi narodi, menjšoj državi. I rejsan so včasi diplomatje, ministri i tüdi ništerni vladarje sprejeli makiavelizem za načelo svojemi političnomi udejstvüvanji. Država je postanola po tom novodobnem naziranji sama sebi namen, ki ne prizna nad sebov nikših postav i zakonov, šteroj se vse drugo mora podrediti. To načelo novodobnih modrijanov je nastalo po človečih postavaj, posebno po državnoj postavodaji. Postave: „Ne vmori, zvün, če braniš“ — „ne kradni, zvün, če si življenje rešiš“ — ne valajo zato, ar so vstaljene v našoj naravi, ar jih je Bog sam zapisao v naše srce, nego ar je država to tak določila. Država tüdi lahko pove: „kradni“ — „vmori“, če njoj je to na hasek. Tak vči novodobna modroslovna šola. Nemški filozof — modrijan Niče (1844—1900), na priliko vči: „Ka je dobro? Vse, ka čüt moči, volo krepki, moč samo v človeki zviša. Ka je hüdo? Vse, ka izhaja iz slabosti. Slabiči, pohablenci nemajo pravica do življenja“.

Kak lepo se čuje govor kakšega angleškoga ministra: Mi se bojujemo za napredek i vzore človečanstva. A kaj je istina? Taki nam da zgodovina odgovor: za lastivno moč i oblast se bojuje vsaka država.

Popunoma naravno. Za družino, občino, za deželo valajo gotova določila, naredbe, zapovedi, ki vrejujejo življenje posameznikov, da more družba dosegnoti svoj namen, to je splošni blagor. Vse postave, štere davlejo razni uradi i oblasti, morajo biti izraz naravnoga zakona, ki zahteva pravico za vsakšega. Najvišje načelo pravičnosti pa morajo meti tüdi vse države. Tüdi za državo je po naravnom zakoni zapovedano vse to, brez šteroga nemre

Na Malo mešo 8. septembra

Škofijski Evharistični kongres v Maribori.

1900 letnica našega odrešenja i 15 letnica našega narodnoga oslobojenja.

„Jaz sem Pot, Resnica i Življenje“. Jan. 14. 6. Lüstva i narodje stojijo na križopotji: ali v novo življenje, ali v propast. Rešitev sveta se obrne na tom, ali se svet povrne nazaj k Bogi i krščanskomi življenji, ali bo pa drveo naprej po poti nevere v sigurno propast; ali z Bogom v življenje, ali brez Boga v pogüblenje sveta.

Svet, ka je v njem ešče zdravoga, življenja vrednoga i zmožnoga, se toga dobro zaveda; se dram i prebūja i stopa v novo, v Evharistično življenje. Svet znova čüti resničnost reči Gospodove: „Jaz sem Pot, Resnica i Življenje“. — Zato so Evharistični kongresi, da nas pripelajo k vretini življenja, k Kristuši. Ar brez Evharističnoga življenja je ne bilo, ga nega i tüdi ne bo pravoga i resničnoga krščanstva i krščanskoga življenja.

„Jaz sem kruh življenja. Jaz sem živi kruh, ki sem prišeo iz nebes. Če što jej od toga krüha, bo živo na veke. Krüha pa, šteroga bom jaz dao, je moje telo za življenje sveta“. Jan. VI. 50.

„Resnično, resnično, povem vam: Če ne bote jeli mesa Sina človekovoga i pili njegove krvi, ne bote meli življenja v sebi. Što je moje meso i pije moje krv, ma večno življenje i Jaz ga bom obüdo poslednji den. Zakaj, moje telo je v resnici jestvina i moja krv v resnici pitvina. Što je moje meso i pije moje krv, ostane v meni i jaz v njem.“ Jan. VI. 52-56.

V znamenje novoga, Evharističnoga življenja so bo vršo v Maribori

dne 8. septembra, na Malo mešo, velki Evharistični kongres za celo škofijo, da zaneti i zaseja Evharističnoga düha v slovenskih düšaj, v našem katoličanskem i slovenskom narodi.

Škofijski Evharistični kongres je z ednim tüdi zahvalna proslava 1900 letnice zadnje večerje, vpostavitve Najsv. Oltarskoga Svestva.

Je zahvalni spomin 1900 letnice trpljenja Gospodovoga i našega odrešenja. To je največši dogodek v zgodovini človeškoga roda, kak tüdi največše delo bože za človeški rod.

Je tüdi zahvalni spomin našega naroda v Slov. krajini na naše 15 letno narodno oslobojenje. Krščanska vera nam je občüvala materinsko reč nad 1000 let i nas pripelala pod domačo streho skupne slovanske hiše. — Ne kultura, ne prosveta, ne orožje, vera v Jezusa Kristusa nas je ohranila v materno reči i na materno zemli. — To je zgodovinsko dejstvo našega naroda! Ravno zato bomo šli k Jezusi obslüzavati tüdi svojo narodno osloboditev. Za 15 letnico naš narod zavolo velkoga sirmaštva i pomenkanja ne bo prirejal nikakših manifestacij; v srci i pri tabernakoli jo bomo obhajali z zahvalnim i prosečim srcem za vse dobrote, ka je Bog našemi lüstvi podelo.

Velke i važne spomine vklüčuje škofijski Evharistični kongres i veliko nalogo išče za bodočnost našega kat. i slov. naroda, zato pa pojdemo 8. septembra v Maribor. Što pa ta nede mogeo, pa naj se pridruži k 3 dnevnoj pobožnosti, štera se bo opravljala v vsakšoj domačoj cerkvi pred Malov mešov.

Pisma naših z tujine

J. M. J.

Francija.

Prečastiti gospod!

Dugo je že, kak sem dobila Vaše pismo, prav lepa hvala zanje.

Tak po srednjem še živem. No, ve hüdo mi je ne zavolo dela i tüdi ljudje so dobri. Ali pisati Vam tega nemrem, da je moja zadovolnost popolna. Nekaj mi fali, vsikdar nekšo praznoto občutim. Pa püstim to vse i se pomenimo kaj drugoga.

Kak mislim, preč. gospod, ste že znam dobili edno pismo, tü iz toga kraja, v šterom izražamo svojo iskreno želo za slovenskoga dühovnika. Tü nas je dosta hčeri i sinov Slov. krajine i vsi želemo, če bi bilo mogoče, da bi se nam ta žela spunila. Zato pa prosimo Vas, preč. gospod, pomagajte nam, ar sami smo ne zmožni kaj takšega iz raznih vzrokov. Naši ljudje tükar so verni (so tüdi izjeme), prido radi k meši v nedelo, čeprav so utrüjeni od žmetnoga dela i do cerkvi tüdi neso blüzi. To je znamenje, da nosijo Boga v svojih srcaj, da ga neso vrgli iz svojih src, čeprav so med lüdstvom, ki ne služi Njemi, po božoj zapovedi.

Še ednok, prečastiti gospod, Vas prosim ino tüdi ovi vsi, da nam pomagajte, da si ohranimo düše za večno življenje.

Novine z M. Listom i Ogračekom redno dobivam. Bog Vam plačaj Vaše trüde, s šterimi ščete zveličati vse düše. — V Gospodi Vas pozdravlja

Plej Marija iz Črensovec
v Franciji.

Nedelska šola.

Za krščansko stanovsko državo.

4.

Če ne vörješ v posmrtno življenje, idi med liberalce, ali idi med komuniste, tam maš primerno društvo, tam včijo, ka naj človeka nikaj ne skrbi, kak bo po smrti, nego naj gleda na to, ka bo na zemli meo vse, ka njemi samo srce i pamet požele. I če ne vörješ v posmrtno življenje, štero nam je pripravo sam Bog, potem se ne pritožuj, bodi zadovolen s takšim svetom, kakšega maš, ar raj liberalcov je že okoli nas, raj komunistov pa ne bo dosta lepši. Razlika bi bila samo v tom, ka mamu dnes v liberalnom „raji“ malo takših, šteri po zmotnoj sodbi trpečih vživajo zemelske dobrine, v istini pa prenašajo večše muke kak ti siromak, v komunističnom raji bi pa meli, če bi se resan preselo na te svet, same takše lüdi, šteri ne bi znali, zakaj so, zakaj trpijo, zakaj delajo, zakaj se rodijo i zakaj morajo v rani grob. Prijatelje liberalcov teda nemajo pravice terjati bolši svet, prijatelje komunistov ešče menje, ar tisti bolši svet, šteroga pričaküjejo, lejko prinese obilnoščo tell, ne bo pa prineseo prave rešitve, ar ne da nikši odgovor na pitanje: zakaj trpim? Naj nas ne moti odgovor komunistov, ka zato, da bi vživao, ar što je količkaj pameten, zna, ka brez trpljenja ne diši vživanje. Če si ne lačen, ti ne diši jed. Če si ne trepetao, ka lejko zgübiš svojo izvoljenko, ne boš čüto sreče, kda postane tvoja žena. Če ne veš, kaj je žeja, ne boš znao, kak dober je požirek hladne vode. Pa naj pravi na to komunist, ka bomo meli vse to tüdi v bolševičkom raji, potem je na mesti samo eden odgovor, te: kakši raj nam pripravlate slepci, če bo pun dnešnjoga trpljenja, ne dá pa dnešnje vere v pravično plačilo vsikdar dobroga i pravičnoga Boga.

5.

Naj ostane teda vse pri starom? Ne. zdajšnji svet je krivičen. Ne zato, ar mamu bogate i siromake. Ne zato, ar ravno tisti majo največ užitka, šteri malo, ali nikaj ne delajo, — nego zato, ar je velkoj večini lüdi zaprta pot za skrb i hasnovitno delo, štero ma plačilo v zveličanji düše.

V čem se teda vidi krivična vrenjenost sveta?

V „Nedelskoj šoli“ smo že večkrat povedali, ka vsaki človek, šteri dela, — i delati bi mogli vsi brez izjeme, — ma pravico do hrane, obleke i stanovanja. Se zna, ka zvün toga mora dobiti od družbe potrebno izobrazbo, ar brez izobrazbe ne bomo opravili nikšega koristnoga i potrebnoga dela. Na kratko povedano: vsi ljudje moramo meti od družbe menšo ali večšo količino — dobrin. Te dobrine pa ne rastejo tak kak jagode na šumskom robu, te dobrine vstvarjamo z delom. Teda krivično je vreten tisti svet, šteri ne püsti, ka bi vsi ljudje meli potrebno količino dobrin, ali zato, ar ne püsti, ka bi se napravilo vsega potrebnoga v zadostnoj meri, ali zato, ar nešterni močni za sebe pograbijo dosta, skoro vse, za večino pa ne ostane nikaj ali samo malo dobrot.

Dnes pa mamu takši svet.

Pitajte zidare, bi radi delali ali ne? Odgovorijo vam skoro brez izjeme, ka — radi. Pogledajte okoli sebe i odgovorite, je li majo vsi ljudje potrebno stanovanje? Morete viditi, ka ne. I presodite sami, ali mamu vse potrebno za izdelavanje cigla, črepa, vapna? Presodite sami: je li ešče na priliko v našoj državi zadosta lesa za rušt, za pohišstvo, — železa za pante, cveke, — ocla za potrebno šker? Ne morete inaiči odgovoriti: ka je. I itak nemajo vsi ljudje zdrave i lepe strehe za sebe i svojce? Ne. Zakaj ne? Samo zato, ar je svet krivično vreten. Dale,

Širite Novine!

NEDELA.

Jezušovo Srce, oméhi naša srca na smilenost do Tébe i tvojih duševnih i telovnih sirot!

Nedela po Risalaj štirinajsta.

Evangelium sv. Mataja VI.

Vu onom vremeni pravo je Jezuš vudenikom svojim: Nišče ne more dvema gospodom služiti, ar ali ednoga bode odürjavao i toga drugoga lübo, ali de ednoga trpo i toga drugoga zavrže. Nemrete Bogi služiti, i mamoni. Zato velim vam: ne skrbte se za dušo vašo, ka bote jeli, niti za tejšo vaše, ka te oblačili. Nej je duša več od jestvine, i telo od oprave? Zglednite se na ptice nebeske, ar ne sejajo, niti ne ženajo, niti ne spravljajo vu skednje i Oča vaš nebeski nje hrani. Nejli ste vi več od njih vredni? Što pa med vami misleči more pridati k visokosti svojoj eden lakét? I za opravo ka se skrbite? gledajte polske lile, ka kda rastejo, ne delajo, niti ne predejo. Velim pa vam: ka je niti Šalomon vu diki svojoj nej bio tak odenjeni kak edna med etimi, Či pa polsko travo, štera dnes je i vütro se v peč vrže, Bog tak opravlja, o koliko bole vas male vere? Ne bojte zato skrbliivi, govoreči: ka bomo jeli ali ka bomo pili ali s kim se bomo odevali, ar eta vsa poganje iščejo. Ar zna Oča vaš, ka eta vsa potrebijete. Iščite zato prvo Kralstvo bože i pravico njegovo i eta vsa se vam pridajo.

*

„Ne skrbite za svoje življenje, ka bote jeli ali ka bote pili i s kem se bote oblačili...“ Mt. 6.

Gospod Jezuš Kristuš v denešnjom sv. evangeliumi ne odvrača človeka od dela i ga ne zavaja v brezdelje i v brezdelno brezskrbnost. Delati, to je prvi evangelium, šteroga je glaslo Stvarnik. Iz prvoga božega dela na etom sveti je nastao svet i celo stvarstvo. „V začetki je stvorio Bog nebo i zemlo...“ I. Mz. 1. 1. Delati, to je tudi prva, naravna pravica i dužnost vsakoga človeka. To je včio Kristuš iz rečev i s svojih peldov v Nazaretu. Delo je veličina človekova, je njegova dika, moč, vsakdenešnji krüh, življenje.

Ali obsoja pa Kristuš ono zaleteno, samolübnost, škodoželno, nemirno i neredno delo, s šterim človek ponižavle sebe, vničavle i mori samoga sebe i s šterim škodi bližnjemu. Obsoja Kristuš tak imenovano gospodarsko vojno, štera se neredno trüdi i dela za zemeljske reči. To neredno delo vodi celi svet v krizo, v največje i najhüjše nesreče. Najlepši vzgled je denešnji svet. Fabrike delajo prek mere i jemljejo delo iz rok delavca i krüh iz njegovih vüst, samo zato, ka čim več napravijo, samo zato, ka se eden ali drugi bole obogati, ne pa za potrebo i hasek človeštva. I zato je dnes na sveti takša stiska, takše pomenkanje, ka je vsega preveč. Žito kórijó v železniški mašinaj, ar ga je preveč zrasto, kavó v morje sipavlejo, ar je neščejo fal tržiti, na drugoj strani pa milijoni nemajo krüha i od glada vmirajo. Zakaj? Zato, ar človek ne dela sebi na hasek i potrebo, nego na

Škofijski evharistični kongres v Mariboru.

Škofijski evharistični kongres za lavantinsko škofijo se bo vršil v Mariboru v dne 7. in 8. septembra t. l.

Spored:

a) V vseh župnijah škofije tri dni pred kongresom evharistične pobožnosti.

b) V Mariboru: 1. Tri večere pred kongresom v vseh župnijskih cerkvah (tudi pri Sv. Jožefu) primerne pridige. 2. Dan pred kongresom (dne 7. sept.) stanovski govori in sicer:

a) V kazinski dvorani za izobražence od 10 do 12 ter od 15 do 17:

Govorijo: A. Karo: Evharistija — luč našega ljudstva; dr. Fr. Sušnik: Duhovne osnove naše narodne kulture; dr. Fr. Lukman: Verski apostolat izobražence; dr. I. Ahčin: Socialni apostolat izobražence.

b) V mali Unionski dvorani za može od 9 do 12:

Govorijo: Fr. Jerebič: Evharistija — vir zdravja kmetkega občestva; dr. J. Jeraj: Vera — temelj slovenske kmetke kulture; prof. I. Prijatelj: Socialni apostolat naših mož.

c) V Karlinovi dvorani za fante od 9 do 12: Govorijo: Dr. J. Meško: Evharistija — kvas pristnega fantovstva; dr. I. Dornik: Temelji katoliške fan-

kvar. Zato, ka delajo tak, kak je ne red i kak Kristuš pravi, da naj ne delamo. „Delo je na zato vrejeno na svet, ka bi z njim milijonarje gračivali, nego, da bi si človek prislüžo vsakdenešnji krüh.“ (Prohászka, püšpek). Zato Kristušov opomin: „Ne skrbite za življenje...“

Da bi Kristušovo reči leži vörvali, nam istinitost svojega navuka potrdi s peldov. „Poglejte ptice nebeske; ne sejajo ne ženajo... Glejte lilije na polji, ne delajo i ne predejo...“ Mt. 6. 25. Kelko milijonov živi iz bože roke, ki so menje vredni, kak človek. Ali človeka se naj Bog spozabi? ... To nam ravno Bog šče potrditi, ka se Bog z nas ne spozabi! „Ali ste ne vi več vredni od njih?“

Skrbeti se moremo za svoj vsakdenešnji krüh, za življenje. Ali ne prek reda. Zato pravi: „Iščite najprle Kralstvo bože i njegove pravice i vse drugo se vam bo navrglo.“ — Mt. 6. 33. Ali Gospod ne pravi: Samo Kralstvo bože i nikaj drugo, nego On pravi najprle to i potem ono. — To se pravi, da ne smemo predrzno vüpati v božjo pomoč, delati moramo, kelko moremo i znamo. Zato nam je dao razum, voljo, moč, ka se i trüdimo, kda naše moči odpovejo, tam nam pa pride na pomoč Bog.

Navuki v denešnjom sv. evangeliumi so na prvi hip jasni i razumlivi, težava se pokaže te, kda trbej po njih živeti. — Ves blagoslov Kristušovoga evangeliuma pa čütimo v življenji. „Blaženi so, ki reč božo poslüšajo i jo obdržijo!“

tovske izobrazbe; tajnik KA Franc Kolenc: Fant in socialno delo.

č) V dvorani Zadrüžne gospodarske banke za žene od 9 do 12: Govorijo: Prof. P. Živortnik: Evharistija — duhovna hrana kmetkegi mater; Ant. Štupca: Dobrodelnost — merilo ženske veličine; Milica Grafenauer: Mati — srce družine.

d) V telovadnici šolskih sester za dekleta od 9 do 12: Govorijo: Fr. Gomilšek: Evharistija — moč katoliškega deklüštva; Slavica Hrovatič: Izobrazba kmetkegi mladenk; Olga Sadravec: Kmetka dobrodelnost na vasi.

Ob 20 v dvorani Union: Händel: Mesija (Oratorij).

Ob 24 polnočnica v stolnici in franč. cerkvi.

3. Dne 8. septembra: Od 4 naprej sv. maše in obhajanje. Ob 9 prihod prevz. gosp. knezoškofa na Glavni trg, nato sv. maša s pridigo. — Svečana procesija z Najsvetejšim po mestu na Slomškov trg. — Pri stolnici posvetitev presv. Srcu Jezusovemu, zahvalna pesem in blagoslov. Ob 14 popoldanska pobožnost na Slomškovem grobu: govor, litanije, poklonitev zastav. Ob 16 v dvorani Union: Händel: Mesija (oratorij).

Mladina Slov. krajine na delu.

Naša pot.

Vzvišenost katolicizma je Kristus. Njegovo življenje je pozitivno delo in žrtv. Če bi katoliški akademiki prav umevali Kristušov nauk, bi bilo njihovo življenje v marsičem drugačno in bi ne bilo mnogokrat veriga neznačajnih dejanj. Če bi imeli v sebi Kristušovega duha, bi bili luč, ki bi prešinila zmešnjavo modernega življenja.

V resnici pa je na svetu malo poštenih ljudi. Problemi življenja so denar, slava in ugodje. Vrednost življenja je padla na nivo hedonskih in seksualnih potreb. Kričeče nasprotje med besedami in dejanji onemogoča srečno življenje človeštva. — Kriza, ki svet preplavlja, ni materijalna, temveč duhovna!

Žarišče katoliške organizacije mora biti Kristus. Ni dovolj, da Kristusa v besedah priznavamo in Njegovo podobno obešano na stene; treba je, da ga imamo v sebi.

Vseeno je, če gledamo življenje vasi, pokrajine ali celega sveta. Kakšni so posamezniki, takšne so prilike, ki jih ti posamezniki v medsebojni občestvenosti ustvarjajo. Ako so poedinci zdravi, je zdrava družba in če je družba zdrava, so zdrave tudi nazmere, ki jih družba ustvarja. Družabne prilike so izraz notranjega življenja, ki ga družba živi.

Ob takih in podobnih mislih smo začutili potrebo po reformi „Zavednosti“. Naše delo je bilo doslej največkrat zunanost brez duha in brez notranjega izraza. Pred očmi smo imeli

društvo kot nekaj tretjega izven nas in nismo vedeli, da smo to tretje mi in da smo sami brez pravega izraza. Hoteli smo delati za ljudstvo, sami v sebi pa nismo delali. Besede: „Kraljestvo bože ne bo prišlo, da vam pade v oči, niti se povedalo, tu je ali tam. Kraljestvo bože je v vas samih!“ so nam bile tuje. Vsi krvavo čütimo, da danes manjka svetu značajnih ljudi. Značaj je tisto, kar daje človeku plemeniti izraz. Značajen človek se ne pretvarja od danes na jutri in njegova vrednost ni v lepih besedah. Plemenit je po duši in njegova dela imajo trajno vrednost.

Danes se masikateri študent mimogrede vprašuje: „Ima sploh smisel vzgajati se v značajnega človeka in s tem delati za lepšo bodočnost človeštva, ali pa mar ni boljše, prepustiti se vladajočim razmeram in pod zastavo „laissez faire, laissez aller“ krmariti po čimbolj ugodnih vetrovih?“

Študentje, ki so izvedli reformo „Zavednosti“, so prepričani, da ima smisel vzgajati se v značajnega človeka in so to točko stavili na prvo mesto svojega in bodočega društvenega programa. Če torej hočemo, da postane katoliško društvo „Zavednost“ izbor ljudi, ki bodo izžarevali iz sebe zdrav življenjski optimizem, je najprej potrebno, da se člani društva vzgajajo v značajne osebnosti. — Sredstva za vzgojo so:

a) Evharistično življenje.

b) Društveni sestanki v počitnicah in med letom, na katerih se bodo ob navzočnosti katoliškega moža ali duhovnika vršile predavanja verske, socialne, gospodarske, prosvetne, etične in estetične vsebine.

c) Knjižnica, ki nudi članom splošno izobrazbo.

Značajnost vključuje več stvari, ki jo v medsebojni zvezi ustvarjajo. Tako n. pr. smisel za delo, disciplino, poglobitev čüta odgovornosti do sebe in do sočloveka, vzgoja h kritičnemu in nikdar zagrizanemu presojanju nasprotnih struj.

V počitnicah nam je dana prilika, da vrednote, ki smo si jih med šolskim letom pridobili, v praksi preizkušamo. Občevanje z ljudmi nam bo nudilo bogat vir modrosti, ki jo često težko najdemo v najbolj učenih knjigah. Društveno praktično delo v počitnicah obsega proučevanje razmer in spoznavanje ljudi. V okrilju društva se osnuje podporni fond za revne študente.

V Maribor bomo šli.

Osmoga septembra bo v Mariboru škofijski evharistični kongres. Tüdi mi se ga vdeležimo. Po dogovori z mil. g. kanonikom v Soboti, bom podpisani vodo romanje v Maribor. Romanje de se vršilo po železnici i peški. Tisti, ki bodo šli z vlakom, naj idejo z doma 7. sept. zajtra i pridejo okoli devete v Maribor. Tam počakajo tiste, ki pridejo peški. Peški romarje pa bodo šli iz sobočke dekanije šestoga zajtra iz Tišinske cerkvi k Svetoj Trojici, kde počakajo romare z lendavske dekanije. Lendavski bodo šli 6. sept. zajtra z Dokležovja isti den do Sv. Trojice. Pri Trojici bodo tisti, ki so ešče ne bili, pri spovedi. Tam prenočimo, drugi den pa bomo šli v Maribor. Podrobnejša navodila vam oznanijo vlč. g. düšni pastirje s predganič. — Jerič Ivan, dekan.

Dijaški kotichek.

Refleksija.

Koliko točk ima tvoj počitniški program letos? Na prvem mestu je navadno ta-le: Okrepil si bom telo. Potrebno in pametno delo. Pa — modus in rebus — pravi latinec. Realcem iz nižjih razredov povem, da se to ne prestavlja dobesedno, ampak po smislu. To je: Prava meja v vsem.

Malokje dijak tako pretirava kakor pri negi telesa. Vsako pretiravanje pa je škodljivo. Tako se lahko zgodi, da se telo ne utrdi, ampak pomehkuži. Večkrat se zdi, da mladenič hoče prisiliti mater naravo, da bi opustila svoje zakone in delala izjemo pri njem. Toda — natura non facit saltus. Pogani imajo svoje malike iz raznih snovi. Te častijo po božje. Če bi ti videl, koliko se žrtvujejo zato mrtvo snov, bi pomilovalno vzdihnil: Kako so nespametni! Nepogani si kaj radi postavijo žive malike. Prvo mesto zavzema njihovo telo. O, koliko nepotrebnih, pretiranih in celo grešnih skrbi za tega malika! Kakor divjaki večkrat cele dneve in noči plešejo okrog svojega malika, tako mnogi neprestano mislijo na svoje telo. Narav-

nost je obožujejo in častijo bolj kot Boga samega.

In vendar, koliko škode povzroča tako malikovanje lastnega telesa, za duha, za dušo!

In končno. Ali se splača? Nikakor ne. Boš videl. Vzemiva telo zdravno razvitega človeka. S pomočjo anatomije, matematike in, če hočeš, nekoliko kemije, pa bova hitro videla materijelno vrednost te oboževane mase.

Iz maščobe enega človeškega telesa bi se moglo skuhati sedem kosov mila. Vredno, če drago računamo, 70 din.

Iz železa, ki ga vsebuje telo, bi kovač sestavil srednje velik žebelj. Vreden je komaj 2 din.

Cukra je v telesu le za eno šalico kave. Recimo 2 din.

Fosfora imamo za 2200 vžigalic. Bi zneslo 20 din.

Magnezija bi zadosčala za posnetek ene fotografije 3 din.

Za žveplo bi dobili za časa draginje 4 din.

Dodajmo še vrednost kosti, ki bi zmlate za gnojilo veljale 10 din.

Natančno sešteto znese 111 din! Reci in piši: sto enajst dinarjev.

Malo je, kaj ne?

K sreči deluje v tem telesu duhovna sila, iz katere izhaja vsa naša prava vrednost.

Duša je to.

Ona je neumrjoča. Od začetka sveta do danes je že nekaj milijon milijonov teles razpadlo v prah, a niti ena duša. Vse so določene po tem revnem življenju za veliko življenje.

Kakšno ceno pa ima duša?

— Njena vrednost je tako velika, da treba vse zanjo žrtvovati, pravijo svetniki.

— Da se ne zgubi duša, treba zgubiti telo, pravijo mučniki.

— Da najdeš in rešiš duše, treba zapustiti vse, prav vse, in iti v daljni svet, pravijo misijonarji.

— Me v bolnih telesih vidimo duše, pravijo usmiljene sestre.

— Za zveličanje duš sem jaz dal življenje, pravi Jezuš Kristus.

Vrednost duš torej? Kdo jo bo seštel? Kdo jo opisal?

Od samega Boga in po njegovi podobi so ustvarjene; on jih je tudi odrešil; njegova milost jih poživlja; nasičene so s samim božjim telesom in napojene z njegovim krvjo; končno, določene so za nebesa, da uživajo Boga vekomaj.

Istočasno in vzporedno s pomnožitvijo zasluženj duša pridobiva na lepoti in vrednosti.

Duša je od trpljenja izbrušen dragulj; ona je cvetlica, na kateri se očarajoče lesketa rosa prelitih solz, ki je vsaka od njih čudovito lep rubin, ako so prišle iz velikodušnega srca.

Torej, telo velja 111 Din.

Duša ima samo eno enoto mere: Jezuš Kristus.

PREKOSNICE.

Straža v Medjimurji. V čakovskom srezu je straža postavljena na vse kraje. Straži staro i mlado i nišče ne ve, zakaj. Edno zna vsaki, da straža mora biti ostrá.

Avto prileti proti vesi. Dva stražara ga stavita. Eden ma okoli 70 let, drugi pa do 16. Šofer, ar ma silno pot, skoči vó i pita: ka ščeta.

Stražara: Dalmacija pokažite.

Šofer neve, ali istino mata ali se pa šalita, skoči k tomi mladomi i nje-mi prisoli edno vročo plüsko z etimi opominami: To maš, ka boš drugoč znao mesto dalmacije legitimacijo praviti, pa odküri naprej.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Po čl. 27. zakona o tisku objavljamo. Slavno uredništvo Novin! Novine št. 33. od 19. avgusta 1934. pod naslovom Slovenske krajine, članek Beltinci, stran 3. Spodaj podpisani zahtevam po tiskovnem zakonu, da se omenjeni članek prekliče, prvič, ker je neresničen, ob drugič, članek žali mene, ker v Beltincih sem samo jaz bil odlikovan od Nj. Velč. kralja; zato vsak obrača članek na mene. Če omenjeni članek ne bo preklican v prihodnji številki Novin, bom postopal proti podpisnici Lebarji z Beltinec in proti uredniku Novin po tiskovnem zakonu za razžaljenje moje časti sodniško in bom s pričami dokazal, da je vsebina članka lažljiva in de se potem Lebar, Beltinski poštenjak, zagovarjal na okrožnem sodišču v Mariboru. Na dalje tudi naznamim, da tamburaškega društva v Beltincih sploh nega, je merodajna oblast prepovedala in tudi so tisti pošteti fantje ravno najbolje potem, ka so šli domo, erjovel i kričali, eden izmed tisti je celo eno nedoletno dekle posilo. Orožniška ovadba je na sodnji v Lendavi. Lebarjev je pa mojega 8 let starega fanta napelaval, naj meni v trgovini kradne razno blago in naj njemu davle. Zato se čudim, g. kaplan, da od takih, ki take lumparije uganjajo, sprejemate članke in davlete v Novine. G. Klekl so bili bol previdni. Naznano bom tudi to vlč. g. Kleklin in če ne prekličete v prihodnji številki, se vidimo na sodnji za omenjeni članek. Z odličnim spoštovanjem! Škafar Jožef, trgovec, Beltinci 16. VIII. 1934.

Razkrižje. V nedelo 19. VIII. zadvečera so Prezvišeni pomožni püšpek Dr. Štepinac pohodili tudi Razkrižje, kde so jih slovesno sprejeli. V imeni duhovščine in vernikov jih je pozdravo g. ravnatelj Kastelic. Po pozdravi so obiskali cerkev i tu držali kratek nagovor lüstvi. V svojem govoru so povdarjali, naj lüstvo ostane verno i zvesto svojim duhovnim pastrom, štere njim Bog pošila, ka vodi njihove düše k večnomi življenji; naj ostanejo verni i pokorni svojimi škofi, ki nosi odgovornost za njihove düše; naj ostanejo v tesni zvezi s sv. Cerkvov. Lüstvo so opominali pred krivimi preroki, slabimi novinami, brašurami itd. Njihov prvi prihod je naj potrdi v veri i zvestobi. I nato so podelili svoj pastinski blagoslov. Nato so se odpelali v Čakovec i od tam nazaj v Zagreb! Obisk mladoga püšpeka je vtisno v srca vernikov prijazen spomin i toplo lübezen.

Sodna odpoved. Krajevni šol. odbor v Dobrovniku je dao sodno odpoved tükajšnjomi školniki na štanovanje, štero on ma v „Rim. kat. šoli“. Šola je last Cerkve, zato je proti toj krivici vložila priziv.

Črensovci. Bivše poslopje „Rim. kat. šole“ so šteli tabolerati na krajevni šolski odbor. Cerkev je proti toj krivici vložila priziv na rekurno sodišče v Maribor i je zmagala.

Tatvina v Prespurgi.

II.

Gospod Suhec je meo svoje op-ravilo, mestna zijala tudi, klop in njena okolica sta ostala v najlepšem meri. Pa ne dugo. Pokazala se je postava stolarskoga pomočnika, šteri je pazljivo prinašao novo klop.

— Nikdar bole!... sta ga že od daleč pozdravljala akademika i njemi šla na pomoč. Klop so postavili nasproti pravi mestni klopi, skrbno sta zvedavala, če je prišeo fant neopažen v park ali ne, dala sta mu dobro napitnino. Zlatko se je prepričao, da ma notarsko potrdilo v bankaši, potem sta pogledala na vöro, štera je ravno kazala $\frac{3}{4}$ na devet. Kazimir je skrbno pregledao okolico:

— Neopaženo jo je prineseo...

Počakala sta, naj odide tišlar, te sta lepo sela na mestno klop. Zlatko je zabrenkao na gitaro, pa sta zaspevala lepo domačo pesem... Ali komaj sta prišla do konca prve kitice, je bio že gospod Suhec pri njima:

— Gospoda... vöra bo skoro devet, spevanje je zabranjeno!

Zlatko ga je nedužno pogledao:

— Že devet? Ne zamerite nama,

Politični pregled.

Že večkrat smo pisali, da razne zveze med državami pomenijo bojno nevarnost. To naše mišljenje zdajšnji mednarodni dogodki potrdjavejo.

Rusija i Japonska. Obe se duže časa pripravljata na bojno. Zadnji čas pa je položaj med njima tak zaostreni, da vsaki čas čakajo bojno. Ruske novine toga tudi ne tajijo i pišejo, da se zadeva skoro nemre inaiči razčistiti kak z bojnov. Napetost med obema je več ali menje vsikdar, zdaj se pa pernjata za vzhodno kitajsko železnico. Dokač je železnica bila v rokaj Kitajcov, je bio mir. V lamski bojnaj pa so Japonci železnico dobili v svoje roke, zdaj pa delajo Rusom na njoj velke neprimike. Večkrat so se že pogajali i šteli zadovo mirno rešiti, pa brez uspeha. Tak bo nabrž sabla odločila, čida bo ta železnica. Japonska se vüpa, ka njoj

Lendava. Tü je mro 14. VIII. vpokojeni železničar-vlakovodja Ošlaj. Doleta ga je srčna kap pri deli i je bio taki mrtev. Bog njemi bodi milostiv.

— *G. kaplan Halas* so odišli na 6 tjedenski bolezenski dopüst. Želejmo njim popunoga ozdravljenja!

— *Teško je obolela učiteljščnica* Lonec Marija iz Lendavskih goric.

Pince. Na Velko mešo okoli 3. vöre zajtra je štelo prestopiti 5 medjimurskih švercarov našo drž. mejo med Dolinov i Pince. Naša obmejna straža je opazila švercare i je začela zasledüvati. Štirje so srečno vujšli; eden pa je ne znao v kraj od meje, nego je stalno bežao po granici proti Pinci. Na poziv se ne stavo, zato so graničari začeli strelati. Zadelo so ga v nogo. Z obstreljenov nogov je bežao naprej proti Pinci. Straža na Pinci je tudi začula larmo i strelanje, zato je postala pozorna i je šla proti Dolini, odked je prihajao glas. Kda so opazili, ka švercar beži, so tudi oni začeli strelati. I tak so smrtno zadelo nesrečnoga človeka. Švercar je bio mlajši dečko iz Vratišince. Izmed vujšlih so ednoga doma zgrabili; so ga zvezanoga pripelali nazaj na mejo, kde je mogeo vse pokazati, kde i kak so šli prek. Nesrečnoga obstreljenca so v pondelek pokopali v Pince. Ponovne nesreče itak ne streznijo lüdi, ka ne bi za par paklinov tobaka postavljali v smrtno nevarnost svojega življenja; zato bi pa potrebno bilo vgotoviti, gde je vzrok tomi švercarskomi posli.

Zemlo je kopao Balažic Štefan z Bratonec. Močna plast njemi je spadnola na noge i njemi nogo potrla. Zdravi se v bolnici.

Čestitamo. Gospod advokat Franc Koder, pri šterom je kak odvetniški pripravnik naš bivši urednik g. Bajlec Franc, je stopo v hišni zakon z gospodičnov Maricov Adamič, hčerkov uglednoga tovarnarja v Kranji. Gospodi odvetniki i njegovej mladoj gospej tudi mi iskreno čestitamol

Beltinci. Pri nas se je oglaso nekši agent, ki bo spravlaol lüdi v

na pomoč pridejo Nemci pa Poljaki i Rusijo v hrbet napadnejo, Rusija pa računa na pomoč Amerike. To pa pomeni pali nevarnost za vse človeštvo.

Nemško-poljska zveza. Nemčija i Poljska sta se jako pobratili. Zadnje čase se je celo zvedelo, da sta se pogodili, da v slučaju rusko-japonske bojne napovidi napadneta Rusijo.

Avstrija, naša neposredna sosida je zaprosila, da bi njoj države, posebno njene soside, dovolile, da sme meti več vojaštva. Po mirovnoj pogodbi je dozda slobodno mela samo 30 jero vojakov. Ar pa so zadnje čase v Avstriji bile razne revolucije i je vojaštvo komaj vzdržalo red, prosi vlada za več vojaštva. Tak po 15 letih, ka so henjale puške pokati i narodje krvaveti, nega dosta vüpanja, da se bo med narode naselo stalen mir i lübezen.

Francijo. Na te račun je par tjednov dobro jo i pio pa ešče kaj zaslužo, lüdje so pa itak ostali, ki v Beltinci, ki v Dokležovji, ki v Odrancaj itd., samo niti eden je nej prišeo na Francosko. Oblast ga je, kak pravijo, že zaprla. *Malo več previdnost, lüdje!*

Nesreča pri kopanji kamna. V Pristavi, na Štajerskom prek od Bistrice, je Puconja Lovrenc kopao kamen. Neopaženo se je odtrgala edna velka plast kižleka i njemi potrla levo nogo.

V pivnico je spadnola v Slat. Radenci gospa inženira Zenkovič Ivana. Kda so jo prinesli iz pivnice, so opazili, da si je v sklepi potrla pravo roko. Bolečine so bile tak velke, da so jo itaki morali odpelati v bolnico.

Odgovor „Pohodi“ v Ljubljano. Glasilo nacionalne stranke „Pohod“ piše v štev. 30., dne 28. julija letošnjega leta, od „pravde“ zavolo „katoliškega tiska“ v „katoliških krogih“. Svoje poročilo zaključuje: „Naj bo, kakor je, v to pravdo v „katoliških krogih“ se mi nikakor ne maramo spüščati, rečemo le, da bo Prekmurje kulturno le pridobilo s smrtjo „Novin“ in še to, da „katoliški tisk nima besedice, za nacionalno vzgojo in potrebe Prekmurja“. 1) Mi nikak ne držimo „Pohoda“ za upravičenoga, ka bi od 20 letnoga kulturnoga i narodnoga dela naših „Novin“ davao sveti sodbe! Kde pa je hodo „Pohod“ pred 20—30 letami, kda je trbelo delati, trpeti i vmirati? Što je te mučao, kda smo mi delali, zdaj nema pravice gučati. 2) Naše „Novine“ so imele obečano odküpnü znesek 500.000 srebrnih kron, za svoje kulturno i narodno delo. Te neprijateo je bole znao ceniti Novine i njuvo delo, kak to cenijo nikaki dnes. To si premislite!

Beltinci. Prostovoljna gasilska četa v Beltincih priredi v nedeljo, dne 26. avgusta, proslavo deset letnice svojega obstoja.

Sobota. Premeščen je za višjega gozdarskega pristava 7. pol. skupine inž. Jožef Miklavčič, dozda v Soboti.

Črensovci. Občina Črensovci je imela 16. avgusta kmečki praznik. Zgodaj se je že oglasila godba, ki je vabila ljudstvo, da si ogleda na „malom placu“ živino, ki je bilo sprejeta v selekcijsko društvo. Na tem malem prostoru si videl že zgodaj tajnika tega društva i druge pomočnike njegove, ki so neumorno delali in pripravljali, da bi uspela razstava čim lepše. Okrog 8^h se je začela zbirati živina in z njo gospodarji. Videli si tam živino, teličke, (bilo je celo tam tele, ki je bilo staro komaj teden dni!) krave, bike. Točno ob 9^h se je pripeljala komisija, ki je pregledala živino in razdeljevala nagrade. Zastopnik banske uprave g. ing. Wenko je po pregledu pozdravil kmetovalce in jih bodril za nadalnje delo, ki bo rodilo vedno več uspeha. Za njim je govoril tudi g. ing. Mikuž, predsednik Zveze teh društev. Oba so gospodarji pozdravili z burnim: Živio? — Nato so se razdeljevale nagrade. II. nagrada je bila 200 Din in jo je dobil g. Cigan Jožef, pos. i cestni nadzornik iz Črensovec, za svojo kravo. III. nagrado je dobilo 31 krav in to vsaka po 100 D. IV. nagrado je dobilo 40 krav, vsaka po 50 Din. Nekateri posestniki so zaradi nereda v vodstvu dobili polovico nagrade. Nekaj jih je bilo, ki niso dobili ničesar, ker je bila živina slaba. — Razstavljena sta bila tudi dva bika: „Burbus“ in „Bandi“, oba last društva. Za „Burbusa“ je dobil celotno nagrado v 250 Din. g. Škoberne Franc, pos. iz Črensovec, kjer je bik v oskrbi. Drugi jc radi nereda v zapiskih dobil samo polovico nagrade 125 D. — Vsega skupaj se je razdelilo 5225 Din. Od tega je prispevala kr. banska uprava v Ljubljani 3200 Din, — sreski kmet. odbor v Lendavi 2000 Din in občina Črensovci 300 Din. Agrarna zadruha v Črensovcih pa je prispevala material za razstavo: kot drogeve itd. Vsem skupaj prirsčna hvala! — Po razdelitvi nagrad se je vršil skupen obed. Upamo, da so se gospodje z najlepšim vtisom odpeljali iz Črensovec.

Dobrovnik. Dne 17. avgusta je bilo pri nas pregledovanje živine. Povečini so prignali jako lepo živino, tak da je splošno zadovoljstvo nad živinorejo tukajšnjega lüstva. Razdeljenih je bilo več jezer din. nagrad. Naslednjega dneva je bio pregled živine v Lendavi, tudi z jako zadovoljnim uspehom.

Prav je. „Slovenec“ je 5. avg. letos priobčo dugši članek pod naslovom: „Slovenska krajina v svobodi“. Dopisnik prav lepo zadene značaj naših lüdi, našega kraja, označi našo preteklost, naše vodnike i delavce, osvobojenje, kak tudi odkrije naše rane i vüpanje. Zahvalni smo vsakomi, ki kaj lepoga i poštenoga pove od nas sveti, ar božnoga so že itak preveč čüli od nas.

Štrigova. V nedelo 19. avgusta je štrigovska fara obslüzavala 600 letnico svojega obstoja. Ob toj priliki so prišli v Štrigovo Prezvišeni pomožni püšpek Dr. Štepinac iz Zagreba.

gospod stražnik, sva ne opazila.

Kazimir je pogledno na vöro: — Brat, gospod stražnik ima prav. Skoro devet je...

Polica j je posvaro gospodiča:

— Po devetoj vöri je vsako spevanje strogo prepovedano. Mestna uprava toplo priporoča, ka bi po deveti vöri vsi obiskovalci parka odišli domov.

Zlatko je vlüdn pokazao na klop, štero je prineseo stolar:

— Skadiva z bratom svojo cigareto, telko časa sedite, gospod Suhec na tisto klop; počakajte, če nama ne verjete, da radiva bogava.

Kazimir je pritirjevalo:

— Tak napravite gospod, tak je prav!...

Polica j Suhec je komaj zdaj varao novo klop; skoro zevao je na njo, pošlatao jo je, ar ne mogeo vörvati svojim očem. Skoro prestrašeno je pitao:

— Odkéc je prišla ta klop sé? Prle je ne bilo tü!...

— Se zna, ka ne, sta trdila brata.

— To je klop mestne občine!...

Gospod Suhec jo je s trepetajočimi prsti šlatao od vseh strani.

Kazimir je povedao:

— Ne ste se vkanili, gospod?

— Jaz? Mene bi vkanile oči? Jaz ne bi poznao lastnine mestne občine? (Odločno je stopo pred gospoda:) Vidva sta bila tü, vidva morata znati: odkéc je prišla na to mesto ta klop.

— Znava.

— Što jo je prestavo na to mesto?

— Nikši mož.

— Kakši mož?

— Pošten, vlüden i trezen mož.

Lejko posvedočiva, ka ne bio pijan.

— To me ne briga. (Polica j

vzeme svojo knjižico i svinčnik, na dva akademika pa tak gleda, kak ponoči na tisto strašno kačo:)

— Prosim, odgovorite, kakši je bio tisti mož?

Veliki je bio, ali mali?

Na to Zlatko: „Veliki“.

Kazimir pa: „Ne, mali je bio.“

— Kak to: velki i mali na ednok?

Zlatko odgovori: „Če me ne vka-

ni, mislim, menši je bio od mene.“

Kazimir pa: „Od mene pa vekši.“

Polica j je trepetao od čemerov:

— Meo je kakši posebni znak?

— Najbrž, — je odgovoro Zlatko,

— ar nama od toga nikaj ne povedao.

Polica j je počo svojo knjižico na prazno klop:

— Dečka, vidva najbrž norca

brijeta z mene... Kaj takšega vama ne bi priporočao.

Zlatko se je brano, stopo je pred moža postave:

— Gospod, jaz sem slüšateo filozofije, šala je ne moja stroka. Šalivce dobite na pravnoj fakulteti.

Zdaj se je Kazimir repenčo:

— Za svedoka sem, ka je moj brat resen dečko kak tista mačka, šteroj so po centimetraj sekali rep.

Polica j je komaj lovio sapo. Trüden se je spüsto na prazno klop i tak proso mladiva gospoda:

— Ne zbijajte slabe šale...

Vidva ne veta, kak stroge predpise

mamo zavolo reda v mestnom parki.

Klopi so nove. Če samo edno klop

poškodüjete brezi mojega znanja, sem

vütro na cesti, brez slüžbe. In zdaj

pomislite: nepoznani činiteo je zdigno

lastnino mestne občine, Bog si ga znaj,

odkéc jo je prestavo na to mesto... Jaz,

trezen kak zdaj rojeno dete, stojim tü-

kar i ne vidim nikaj. Strašno... Če toga

falota ne dobim, vütro pokradnejo po-

lovico klopi, pojütrišnjem drugo polo-

vico, jaz pa z ženo i z dečico lejko idem

na cesto beračit. Lepo prosim: povejta

mi — kakši je bio tisti mož? Kama je

odišeo? Odkéc je prišeo? Dale.

Belgijski balon v našoj krajini. V Belgiji, v mestu Namur se je ob šestih uri zjutraj dne 18. avgusta dvignil v zrak balon inženira Cosynsa, šteri je meo namen v silni, višini preiskati zrak i druge višinske naravne pojave. Inženir Cosyns je učenec znanoga profesora Piccarda, šteri se je pred leti prvi dvignil 16.000 m visoko z balonom i je vnogo novoga odkrio v tej višini. Cosynsov balon je dosegal višino 22.000 m. Veter je balon neseo v silnoj višini s hitrostjo 80 km. na uro i soga v soboto, to je isti den, kak je odleto iz Belgije, okoli pol osme zvečer nenadoma zagledali naši ljudje bliži Ženavel. Balon je spušto vože, štero so ljudje prijali i balon k zemli potegnoli. Iz balona sta močno utrženiva stopila inženir Cosyns i njegov pomočnik. Šolski upraveito v Ženevlah g. Škerget je letalcom ponudil nekoliko pokrepčila, nato sta pa letalca po telefoni iz Petrovec obvestila svet, da sta srečno prišla na zemlo. Balon je obsedlo na njivi med grajom i tikvami i se niti malo nikaj ne poškodil, ravnotak so ostali poponoma celi vsi instrumenti i vse priprave v njem. V nedelo i pondelek je bila naša krajina naravnost središče zanimanja skoro vse Evrope. V telefoni v Petrovacaj i v Soboti je neprestano zvonilo. Pozvedavali so iz Belgije, Londona, Francije, Nemčije, Austrije, kde so letalci i kak se počutijo. Automobili iz vsej strani so hoteli proti Ženavlam. Siromaški letalci so bili skoro bole tridni od toga, da so mogli skoro neprestano po celoj Evropi javljati, da so srečno prišli na zemlo, kak pa od poleta samoga. Letalca sta izjavila, da sta nad vse zadovoljna, da sta mela takšo srečo, pri svojem pristanku na zemlo. Ljudje naši so z največšim previdnostjo potegnoli balon z zemli tak, da se niti malo nikaj ne pokvarilo, nato je pa ljudstvo samo okoli njega najlepši red držalo, za ka vse se letalca v svojem imeni i v imeni znatnosti i svoje domovine našemi ljudstvi najlepša zahvalujeta. Letalca sta se v pondelek zvečer odpelala v Ljubljano, gde sta bila slovesno sprejeta, balon so pa tudi te den naložili na železnico i se je odpelal za njima. Za našo krajino je to pač redki i nenavadni dogodek.

Hotiza. Pri nas se je tudi začela tiha agitacija proti „Novinam“. Slov. Gospodar je dobo precj naročnikov, samo ka se je z Gospodarom pa začela širiti Domovina. Agitacija je dosegla dvojni sad, samo oba božniva.

Povoze je eden biciklaš 77 let staro Šušlecovo mater v Soboti. Starica so dobili težke poškodbe i tudi njim je levo nogo potro. Zadnji čas se že nešterni biciklaše preveč naglo vozijo.

PO DRŽAVI.

Strašna toča ob Kolpi. V nedelo 12. avgusta je strašna toča vdabila pokrajine ob Kolpi. Toča je na čevljev debelo pokrila njive i gorice i je napravila strašno škodo. — Najbole so prizadeti: Stari trg, Kovače vas, Daskova vas, Paka, Preslje, Predgrad, Kot, Dol, Laze, Sodevec. Tamošnji narod je itak siromaški, zdaj njemu je vničeno vse vupanje, štero je meo v sadji i v goricaj. — Lüstvo stoji brez vsega za zimo.

Nesreča v Kamniških planinah. Smrtno se je ponesrečila v planinah Zagrebčanka Tilda Kohn. Več oseb je težko ranjenih. Nesrečo je povzročila težka skala, štera se je zrušila dol i je žrtve pod sebe pokopala.

Explosija v Zagrebi A. A. Na hiši okrož. sodišča v Zagrebi je bila menša eksplozija. Ranjen je ne bio ničče, kvar je mali. Policijske oblasti so našle v javnom stranišči menšo količino razstreliva, štero so odstranili. Preiskave kažejo, da je zločina kriv nekš Perčec i Pavelič. Če jiva što izsled, dobi 20.000 Din. Upr. policije, Zagreb.

Fige v dravski dolini. Vuze-niški župnik i dekan g. Hüttner majo v svojem ogradi 2 figovi drevi, šterivi sta v začetki avgusta dozoreli svoj prvi sad. Figovo drevo v dravski dolini cvete na leto dvakrat ali sad se dozori samo enkrat. Letos so sladke kak dalmatinske.

Hitlerjevci. Belgradska „Pravda“ piše, ka je k nam pribežalo prek 1800 hitlerjevcev iz Avstrije.

Dež i viheri po Sloveniji. Slovensko časopisje poroča, ka je pretekli teden tam bilo veliko dežja, močni viheri i treskanje. — Po mnogih krajih je precj škode.

Vojaške vaje na Dravi. Od začetka avgusta do 16. avgusta so se vršile na Dravi pri Ptuju velke vojaške vaje.

Gasilske slovestnosti v Radgoni. Letos avgusta 4. i 5. so se v Radgoni vršile velke gasilske slovestnosti. Blagoslovljali so najmre novi motor za moštvo i novo motorno špricalko. Blagoslovitev je izvršil ml. g. dr. Cukala, stolni dekan. Slovestnosti se je vde-

ležilo mnogo naroda, tudi naši gasilci iz Slov. krajine.

Blagoslovitev „Gasilskega doma“. Na veliko mešo je bila slovesna blagoslovitev novoga „Gasilskega doma“ v Rogaški Slatini. Blagoslovili, so ga prevz. g. knezoškof Dr. Tomažič. Kuma pa je bio g. ban Dr. D. Marušič.

Angeo jo je čuvao. V Savinjskoj dolini se je zgodilo, ka je poldrugo leta stara deklička zavdarila na železniško progo i si je na sredi med šinjami dol sela. Za nekaj časa privozi vlak, za šteroga se je dete nikaj ne brigalo. Kda je vlak privoza do deteta, se je prestrašilo i vleglo. Vlakovodja je pa dete prekesno v pamet vzeo i tak vlaka ne mogeo staviti. Med tem je mati že bežala po dete i vlak se je tudi začeo stavlati. Kda je mati prišla do železnice, njoj je že strojevodja neseo naproti dete čisto zdravo i nepoškodovano. Angelček jo je občuvao gotove smrti.

Važna domača iznajda. Patentni urad v Belgradi je podelo Jožefi Videnšek, trgovci na Teharji pri Celji, patent za njegovo iznajdbo, štera sama od sebe spušča zrak v lagev. Ta iznajdba je napravljena tak, ka aparat spušča v lagev telko zraka, kelko vina steče z njega, da je lagev tak sigdar „pun“ i se vino ne kviri. Aparat je iz aluminija i se dobi po fal ceni.

Ponarejevalci penez. Domžalski žandarje so izsledili več oseb, ki so ponarejevale penez. Izročili so je v ljubljanske zapore.

Ogenj. Prešnji teden je v večij mestaj na Ptujem polji bio ogenj. Kvar znaša do 50.000 Din. Požigalcov ešče do zdaj ne so dognali.

OKOLI PO SVETI.

Smrt španskoga princa. Na Koroškem v Porečah se je smrtno ponesrečo španski princ Don Gonzales, sin kralja Alfonza. S svojov sestrov sta se pelala na motoru na šetanje. Med potjov sta se štela ognoti nekšemi pijanom biciklisti i pri tom sta vdabila v cestni zid. Pri vdarci je dobo močne krvavitve, štere so doktorje ne mogli staviti i tak je izkrmaveo. — Oča Alfonz se je 14. avg. pripelo v Poreče, kde bo sprevod ponesrečenoga princa.

Ka bi si lejko kupili dnes za vojne stroške? ... Ameriški državnik dr. Murray Butler je vözračunao, ka vse bi si mogli dnes kupiti za milijarde, štere je požrla svetovna vojna. Po njegovi računaj bi si lejko vsaka družina vseh držav, štere so se vdeležile svetovne vojne, t. j. Francoska, Belgija, Rusija, Anglija, Amerika, Kanada, Avstralija i Nemčija dobila lastno h šo z vso opremo i 5 plügov oratje zemle, v vrednosti 200 jezer dinarov. Pa bi ešče ostalo telko penez, ka bi v vsakom varaši, šteri ma prek 20.000 ljudi, lejko gorpostavili knjižnico v vrednosti 20 milijonov din. i visoko šolo vredno 500 milijonov din. I bi ešče ostale mastne jezerke za bolnišnice. Vse to pa je požrla svetovna vojna i ešče mnogo več, ka se ne da v številkej povedati: poštenost, nedužnost, pravico i telko človeških življenj i sreče.

Kancler Schuschnig. Novi avstrijski kancler je v svojoj mladosti živo v Celji, kde je bio njegov oča major i komandant celjskega domobranskega bataljona.

Krave v Budapešti. Mlekarne v Pešti so protestirale, ka kmetje ne nosijo čistoga i zdravoga mleka i da tak širijo različne betege. Kmetje pa so proti tomi protestirali tak, ka so prignali svoje krave v Budapešt i so je tam na cesti podojili. S tem so pokazali, ka oni čisto mleko tržijo i da vodo mlekarne mešajo k mleki. Küpci so trdili, ka so ešče tak dobroga i mastnoga mleka ne dobili.

Ostanki prve kršč. cerkve odkriti. Pri popravljanji i obnavljanji bazilike sv. Ivana Lateranskega v Rimi so našli na starodavno zidovje, med šterim se lepo spozna cerkvena ladja. Po velkoj marmornatoj kocki, štera je vpodoblena v nekšoj staroj freski, so vatikanski arheologi — starinoslovci — dognali, ka so to ostanki cerkve Konstantina Velkoga, ki je bila prva kat. cerkev na sveti. Ob toj priliki so ešče

skopali lepi sarkofag i korintski steb. Skopavanja ešče nadaljujejo.

Süša. V združeni državaj v Ameriki vlada strašna süša. Živina od žeje crka. Delavci noč i den vrtajo, da bi prišli kde do vode. Vodo dobijo tu pa tam v globočini 60 m. Vročina 32—47 stopinj. Kmetje so v velkoj nevoli.

Poštni štemplin, znamka povzročila vojno. Leta 1900. je domnikanska republika izdala štemplin, na šterom so bile njene meje narisane proti sosidnoj državi Haiti, v škodo poslednje. Haiti je bila vžaljena i je vredila mobilizacijo i prišlo je do krvavi bojov, tak, ka je moglo domnikanska republika znamko vzeti iz prometa. Kak mali vzroki povzročajo velke nesreče. Isto se je dogodilo med Paragvaj i Bolivijo v Ameriki 1. 1927. Boji ešče dnes trpijo.

Kanclera Seipl i Dollfuss v ednoj grobnici. V bečkom predmestji Alsergrund zidajo v spomin pokojnega prelata i kanclera Seipla „socialni dom“ i cerkev. Pod glavnim oltarom je grobnica, gde bota počivala dva najznamenitejša moža Avstrije. Sv. Oča so dali dovoljenje, ka se Dollfuss tudi tu pokopa. Cerkev bo blagoslovljena 16. IX. letos. Prešnja noč bodo prenesli pokoj. Seipla v grobnico, če bo mogoče tudi kanclera Dollfussa.

Kelko časopisov je v dravskoj banovini.

Verskocerkvenih listov je 30, kulturno-nazornih, strokovno-znanstvenih i literarno-umetniških revij je 18, poljudno-znanstvenih, kulturno-stanovskih i društvenih glasil je 26, mladinskih listov: 7 za deco, 4 za dijake, za odraslo mladino (kmečko v delavsko) 6, družinskih i ženskih listov 10. Listi političnega (i ljudsko prosvetnoga) značaja so: 1. *Borba*, nacionalistična za delavstvo. 2. *Delavec*, socijal-demokratski (marksističen) za delavstvo. 3. *Nova doba*, svobodnomiselni za ljudstvo. 4. *Domoljub*, katoliški za kmečko ljudstvo. 5. *Domovina*, svobodnomiselni za kmečko ljudstvo. 6. *Koroška domovina*, „Neodvisen list za domoljubne korošce“ svobodnomiselni, nemško usmerjen. 7. *Edinost*, „glasilo jugoslov. narodne stranke“. 8. *Gorenje*, „Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto“, katoliški usmerjen. 9. *Slov. Gospodar*, „List ljudstvu v pouk in zabavo“, katoliški. 10. *Jutro*, svobodnomiselni. 11. *Jutro*, ponedeljska izdaja. Svobodnomiselni. 12. *Murska Krajina*, „Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko“. Glasilo jug. nacionalne stranke za Slov. krajino. 13. *Kmetjski list*. Svobodnomiselni. 14. *Privatni nameščencec*. „Zveza priv. nameščencev za Slov“. Socijal-demokratski (marksističen). 15. *Slov. Narod*. Meščanski, svobodnomiselni. 16. *Novine Slovenske krajine*, katoliški. 17. *Pohod*. Glasilo jugoslovanskih nacionalistov. 18. *Delavska politika*, socijalno-demokratski (marksističen). 19. *Delavska pravica*. „Glasilo krščanskega delavnoga ljudstva“. Bole strokovnoga značaja. 20. *Prelom*. Glasilo društva „Boj“. 21. *Razgled*. Glasilo skupine mariborskih gospodarstvenikov. 22. *Slovenec* — splošen katoliški dnevnik. 23. *Slovenija*, se bori za čisto demokracijo in slovenstvo. 24. *Koroški Slovenec*, „List za politiko, gospodarstvo in prosveto“. Glasilo slovenske manjšine na Koroškem, katoliški. 25. *Ponedeljski Slovenec*, katoliški. 26. *Slov. beograjski tednik*. „Neodvisen list za kulturo, gospodarstvo in socijalno reportažo“. Svobodnomiselni. 27. *Ujedinjeni železničar*. „Neodvisno glasilo železničarjev, upokojencev in transportnega oboja. Socijal-demokratski (marksističen). 28. *Zagrebski tednik*. Hoče biti organ zagr. Slovencev. Gospodarskih (strokovnih i stanovskih) listov je 34. Različnih listov: zdravstvenih, sportnih i turističnih je 5; reklamnih 6; uradnih 4. Tak izhaja v dravskoj banovini skupno 178 listov, revij i drugih glasil.

Pošta.

Prkič Alojz, Lisec, Francija. Dobili smo vso narečnino. Bog plačaj! Hvala za pozdrav. Tudi mi Vas srčno pozdravljamo. Flisar Štefan Sy Parle Chesne, Francija: Na letos vse plačano i na k leti do polovice junija. Pozdravljeni!

Službena naznanila.

Banovinska kmetijsko gospodinjstva šola v St. Juriju pri Celju prične šolsko leto 1934/35. 17. septembra 1934 ter traja 10 mesecev. — Namen šole je izobraziti dekleta srednjih in malih kmetov za dobre kmetijske gospodinjice, jim vcepiti veselje do kmetijskega dela in jih ohraniti kmetjski hiši. Temu primerno je usmerjen praktični i teoretični pouk šole. — Sprejemni pogoji so: 1. Starost vsaj 16 let, 2. Dovoljena osnovna šola, 3. Normalna neoporečnost, 4. Popolno telesno zdravje. Pouk je praktičen i teoretičen in obsega poleg verouka, vzgojsovljaj, spisaj, računstva, nauka o higijeni i ravnanju z bolniki vse važnejše kmetijske predmete, katere mora umeti vsaka dobra kmetjska gospodinja, kakor poljedelstvo, živinoreja, mlekarstvo, vrtnarstvo i sadjarstvo, gospodarsko in gospodinjstvo knjigovodstvo ter gospodinjске predmete: kuhanje, oskrba perila, šivanje, pletenje, tkanje i dr. — Učence stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Mesečna oskrbina znaša 25 (50) — 350 Din po gospodarskem stanju staršev, ker dovoljuje kr. banska uprava in sreski kmetjski odbori gospodarsko šibkejšim kmetjskim posilkam mesečne prispevke. Zato morajo ona, ki žele biti deležne banovin. podpore, priložiti uradno potrdilo o gospodarskem stanju, obsegu posestva staršev in višini drž. davka, najbolje na formuliraju „Uverjenje o imovinskem stanju“, ki se dobi pri občini ali sresu. Za prispevek domačih sreskih kmetjskih odborov mora prositi vsaka direktno, zato je najbolje če vloži prošnjo za sprejem na zavod potom sres. kmet. referenta. Lastnoročno spisano prošnjo s kolekom 5 Din je vpsolati na vodstvo šole direktno ali potom sres. kmet. referenta vsaj do 10. avgusta. Prošnjo je priložiti krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, nrstveno spričevalo in obvezo staršev ozir. varuha (kolek 2 Din), da bodo plačevali oskrbino, in one, ki reflektirajo na štipendijo, predpisano „Uverjenje“. O sprejemu in potrebščinah, katere morajo prinesiti s seboj, obvesti vodstvo vse pravočasno.

Gospodinjstvo.

Ravnanje z mlekom v leti.

V vročih letnih dnevaj se v gospodinjstvu dostokrat zgodi, ka se mleko prerano sede. Tomi pojavi je vzrok prevelka vročina zraka. Živali same, štere davlejo mleko, trpijo od vročine, posebna pa ešče, če so v štalaj, ki se slabo zračijo. Telo je menje odporno. A pri menšem odpori tela nastopi povečanje množine bakterij, štere so v vimeni. Kda dojmimo krave, pridejo s prahom pa nove bakterije v mleko i posebno šče, če stoji to mleko duže časa odkrito na zraki. Pomnožavanje bakterij se vrši na zraki jako hitro. A vse bakterije živijo od mleka, odnosno od njegovih poedinih sestavin. Zato delijo mleko na njegove sestavne dele i to povzroči, da se mleko sede, mleko se skvari. Kak hitro mine nevihta, ki je v takših vročih dnevaj navadna stvar, se stvori v zraki ozon, to je pojačeni kisik. Ne je izključeno, a bole verjetno je, ka ozon vgodno vpliva na te bakterije, ki povzročijo, da se mleko sede.

V deli, da preprečimo sirenje mleka v vročih poletnih dnevaj, je treba postopati jako pazljivo. Posode, v štere devlemo mleko, morajo biti jako čiste i če je mogoče sterilizirane (prekühane). Kak hitro podojimo, moremo mleko včas na hladno odnesti ali posodo v vodo djati.

Opravična številka: I. 257/31.

Dražbeni oklic.

Dne 31. avgusta 1934 predpoldne ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču dražba nepremičnin polovica zemljiška knjiga Ščavnica vl. št. 211 in 381, Plitvički vrh vl. št. 74, cenila vrednost 21.710 Din 20 par, vrednost pritikline 3.205 Din, najmanjši ponudek 8.305 Din 06 par. — Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri. V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče G Radgona, 8 VIII. 1934.

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrš vse bančne posle najkolančneje Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošl emo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Glasujte v Novinaj!